

ČESKÁ SPELEOLOGICKÁ SPOLEČNOST

CZECH SPELEOLOGICAL SOCIETY

130 23 Praha 3, Kališnická 4-6

č.j. CSS/60/URA/ZAPIS/2009

O b ě ž n í k č. 96/2009

A) Dne 24. 4. 2009 se konalo 4. zasedání předsednictva a dozorčího sboru ČSS

Přítomni: Motyčka, Piškula, Šimečková, Závíška, Flek, Musil, Doležal, Šebela, Tásler, Jindra, Mokrý, Polák, Wagner

Omluveni: Slavík, Ouhrabka, Geršl

Nedorazili: Sirotek

I. Sídlo ČSS

- *předsednictvo vzalo na vědomí:*
 - informaci Motyčky o nabídce sídla ČSS v objektu v Bráníku: návštěva proběhla, zatím se čeká na konečnou nabídku majitele objektu
 - informaci Motyčky o nabídce na sídlo ČSS v domě v Senetářově: odkup za 1,6 mil. Kč odmítnut
- *předsednictvo pověřilo* Motyčku sledováním branické nabídky
- *předsednictvo schválilo nákup mobilního připojení* vzhledem k únorovému zrušení přístupu na internet v Kališnické

II. Hospodaření ČSS

- *předsednictvo vzalo na vědomí* dotaz Šimečková na vztah současného způsobu hospodaření a současného organizačního řádu ČSS, který vysvětlili Motyčka s Piškulou
- *předsednictvo vzalo na vědomí* nabídku Šimečkové zhruba každého čtvrt roku zpracovat a vyvěsit přehled hospodaření ČSS ve spolupráci se smluvní účetní ČSS
- *předsednictvo pověřilo* Motyčku doplnit pracovní smlouvu pracovnice sekretariátu ČSS o pracovní náplň a o smlouvu o hmotné zodpovědnosti

III. Rozdělení ZO ČSS 6-22 Devon a vznik nové skupiny Kerberos

- *předsednictvo vzalo na vědomí* informaci Motyčky o stavu a zaslaných podkladech; není zcela jasné, zda nově založené občanské sdružení Zdeňka Havlíka chce zůstat ve struktuře ČSS
- *předsednictvo pověřilo Fleka* definitivně zjistit stanovisko nově vznikající skupiny; poté bude nebo nebude spuštěno korespondenční hlasování o nové skupině podle určení stanov ČSS

IV. Ceny Speleofóra 2009

- *předsednictvo udělilo ocenění:*
 - nejvýznamnější objev v ČR: objev Šošůveckého koridoru v Amatérské jeskyni (6-25)
 - nejvýznamnější objev členů ČSS v zahraničí: objevy v Kačne Jame (6-19)
 - zvláštní cena: 3-02 a 3-03 za nezištnou spolupráci s objevitelským týmem v jeskyni Mesačný tien

V. Ocenění jednotlivcům

- *předsednictvo schválilo návrhy na ocenění:*
 - medaile za zásluhy ve speleologii: Miroslav Hahn a Roman Živor (1-02)
 - čestné uznání za osobní angažovanost při záchranné akci v jeskyni Hučiaca vyvěračka v roce 2008: Jan Sirotek, Daniel Hutňan, Radoslav Husák

VI. Ocenění nejlepší výroční zprávy ZO ČSS

- *předsednictvo udělilo ocenění:*
 - v užším výběru ZO ČSS 1-10, 4-01, 5-02 a 6-28
 - ke konečnému ocenění vybrána zpráva ZO ČSS 1-10 Speleoquanaut

VII. Různé

- *předsednictvo vzalo na vědomí* informaci Šimečkové a návrh na zakoupení 200ks publikace Ladislava Slezáka k následnému prodeji na stánku ČSS a po diskusi *předsednictvo konstatovalo*, že vzhledem k de facto minimálním prodejním možnostem nemá pro ČSS smysl nakupovat více než 50 ks
- *předsednictvo vzalo na vědomí* informaci Táslera o vlastní zkušenosti s podáním návrhu na grant ze strukturálních fondů EU
- *předsednictvo vzalo na vědomí* informaci Motyčky o stavu příprav informační brožury pro letošní speleologický kongres a *předsednictvo schválilo* finanční příspěvek ve výši 15 tis. Kč
- *předsednictvo vzalo na vědomí* informaci Šimečkové o dokončování publikace Jeskyně (edice Chráněná území ČR, sv. 13) a o nabídce SJ ČR na prodej za zvýhodněnou cenu 800,- Kč pro členy ČSS na základě předložení průkazu ČSS (max. 5 ks na člena)

VIII. Kauza Poseidon

- *předsednictvo vzalo na vědomí* prezentaci předsedy pracovní komise pro pseudokras Wagnera o závěrečných výsledcích šetření komise
- *předsednictvo* po podrobné diskusi *schválilo* své závěrečné stanovisko, čímž považuje kauzu Poseidon ve své působnosti za ukončenou

B) Projděte si přílohy - podstatné dokumenty jsou připojeny v původním znění zvlášť.

1. Zápis z posledního zasedání **odborné komise pro pseudokras**, jeho součástí jsou i **závěry ke kauze Poseidon**
2. **Závěrečné stanovisko předsednictva ke kauze Poseidon**

Veronika

Stanovisko předsednictva České speleologické společnosti k tzv. kauze Poseidon

Na základě zprávy komise pro Pseudokras České speleologické společnosti a na základě odborného posudku, vydaného Geologickým ústavem Akademie věd České republiky, předsednictvo ČSS konstatuje:

- V letech 2006 – 2008 **nedošlo v Teplickém skalním městě k objevu žádného jeskynního, ani podzemního či pseudokrasového systému Poseidon o souhrnné délce 27,5 km, resp. 19,5 km, a takový systém zde neexistuje.** V prostoru skalního města byly v uvedených letech objeveny a dokumentovány pracovníky Správy jeskyní ČR jevy jako jeskyně, propasti a další tvary v pískovcích, které však netvoří žádný souvislý výše uvedený systém. Zavedení názvu Poseidon bylo nadbytečně použito pro části skalního města, které nesou svá historická pojmenování.
- Předsednictvo ČSS vítá a **oceňuje objevy a kvalitní dokumentaci jevů v pískovcích Teplických skal uskutečněné pracovníky Správy jeskyní ČR,** zároveň však považuje některé kroky podniknuté zejména Romanem Mlejnkem v souvislosti s prezentací tzv. systému Poseidon za neetické a nekolegiální.
- Jedná se o **zkreslování předchozí práce členů České speleologické společnosti ZO 5-03 Broumov v Teplických skalách při prezentacích ve veřejných médiích,** dále o **nadbytečné přejmenování tří částí skalního města,** známými pod názvy Ostruha, Skalní ostrov a Rokliny, které byly nahrazeny názvy Poseidon I, Poseidon II a Poseidon III, a také o **nerespektování pravidla o sdílení výsledků činnosti v zájmovém území jiné ZO ČSS.** Toto mělo za následek zkreslení pohledu veřejnosti, partnerů a orgánů veřejné správy na působení ZO ČSS 5-03 Broumov a vedlo k poklesu a ztrátě důvěry, čímž se členové ZO -03 cítí oprávněně dotčeni.

Předsednictvo ČSS doporučuje Správě jeskyní ČR, aby uvedla celou záležitost na pravou míru, a vyzývá Romana Mlejnka, aby se omluvil členům ZO 5-03 Broumov za výše uvedené neetické a nekolegiální jednání.

Zápis z 19. zasedání komise pro pseudokras ČSS

Místo: Teplice n/Metují

Termín: 4. – 5. dubna 2009

Přítomni členové komise: J. Malík, J. Wagner, J. Kopecký J, P. Jenč, J. Kukla

Hosté: Prof. RNDr. Pavel Bosák, DrSc., Prof. RNDr. Jaromír Demek, DrSc., Mgr. Věra Plná, Mgr. Jiří Adamovič, V. Velechovský, J. Novotný, Oldřich Jenka, A. Macura, Tomáš Slavík, Štěpán Havel

1. Zprávy o činnosti jednotlivých ZO ČSS pracujících v oblasti pseudokrasu

J. Kopecký informoval o aktivitách ZO ČSS 5-03 v období od 18. zasedání komise - byl prováděn základní průzkum v oblasti Kočičích skal s evidencí jedné jeskyně, dále zde byly prováděny měřicí práce ve známých jeskyních a byl dokončen příčný geomorfologický profil Kocouřím hřbetem.

Byly prováděny odběry snímků z měřidel TM 71 na Ostaši a členové ZO asistovali při přeměňování gravimetrie na geodetické spojovací síti Ostaš-Szczeliniec.

V pseudokrasových terénech byly realizovány exkurze pro hosty CHKO Moravský kras z Bulharska.

J. Wagner informoval o aktivitách ZO ČSS 7-01: prováděn podrobný průzkum a otvírkové práce na hřebenu Radhoště v Beskydech, kde jeskyně Salajka byla prolongačními pracemi prodloužena na délku 156 m. Realizovány byly pravidelné měsíční odečty terčovými měřidly v jeskyni Cyrilka a Kněhyňská a ve všech jeskyních bylo prováděno sledování a odečty zimující netopýří fauny.

Explorační práce byly rovněž realizovány v oblasti Osoblažského výběžku a Matějovické jeskyně.

Zástupci ZO ČSS 4-01 Liberec (V. Velechovský) sdělili, že se problematikou pískovcového pseudokrasu již nezabývají.

Zástupci ZO ČSS 4-03 Labské pískovce informovali, že jejich činnost nyní spočívá hlavně na zdolávání a kontrolních sestupech pseudokrasových jeskyní.

P. Jenč (VMG ČL, SCHKO Český ráj) stručně seznámil s průběhem výzkumných úkolů řešených speleoantropologickým pracovištěm Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě. Zmíněny projekty „Labské pískovce v pravěku: člověk a příroda“, „Kvartérní sedimenty středního Pojizeří a Českolipska“, „Dokumentace skalních rytin, nápisů a dalších prvků historické krajiny v CHKO Český ráj, Labských pískovcích a na Českolipsku“. Dále informováno o kompletaci sborníku Pískovcový fenomén Českého ráje 2/2009 Objeveny dvě lokality se zárodečnými nebo již vyvinutými kořenovými stalagmity v severní části CHKO Český ráj

Jan Kos za ZO ČSS 6-27 Podyjí informoval o monitoringu populací netopýřů a instalaci automatických čidel od firmy EMS Brno, monitoringu pohybu skalních bloků, úkol koordinuje Ústav struktury a mechaniky hornin AV, 3D modelaci svahu Ledových slují, prováděné studenty geoniky PF University Palackého v Olomouci.

2. „Systém Poseidon“ v Teplických skalách

Po projednání všech stanovisek, názorů, odborné diskuzi a to jak přítomných tak i těch, které komise obdržela v minulém období v písemné či elektronické podobě se uskutečnila exkurze do terénu a do prostor tzv. „systému Poseidon“. Na základě všech zjištění přijala komise pro pseudokras závěry, které jsou obsahem samostatného bodu tohoto zápisu a jeho přílohou.

3. Speleoarcheologické lokality a jejich poškozování v CHKO Kokořínsko

P. Jenč informoval o problému s poškozováním speleoarcheologických lokalit ve skalních dutinách území s archeologickými nálezy trampskými zásahy v menší členité pískovcové oblasti CHKO Kokořínsko Stav dlouhodobě neřešen SCHKO Kokořínsko, po podání podnětu k šetření 10. 3. 2008 byly zahájeny kroky ze strany ČIŽP.

Komise konstatovala, že je odbornou komisí ČSS a pouze poradním orgánem ČSS, a tedy řešení tohoto problému jí nepřísluší.

4. Informace o současném postavení pseudokrasových lokalit v systému JESO a stav situace pseudokrasové problematiky v publikaci edice AOPK ČR (díl 13)

Požádání byli zástupci Správy jeskyní ČR (D. Bílková a J. Hromas). Pro jejich omluvenou neúčast nebyl tento bod projednáván

5. Informace o konání 11. symposia o pseudokrasu v roce 2010 v Německu (Sasku)

Prodiskutování společné strategie pro zajištění odpovědné a kvalitní české účasti a prezentace na této mezinárodní akci. Informoval J. Kopecký - 11. symposium proběhne v Königsteinu ve dnech 12. - 16. 5. 2010.

Připravované příspěvky: Dokumentace na Kočičích skalách (J. Kopecký), Výsledky dlouhodobých výzkumů JV svahů hřebene Radhoště (J. Wagner), speleoarcheologie (V. Peša, P. Jenč).

Zapotřebí bude zabezpečit fundovaný přednes v cizím jazyce – vhodné prodiskutovat s V. Pešou (VMG ČL)

6. Prodiskutování aktivit a reakcí k 20. výročí existence Komise pro pseudokras

Byla projednána možnost vytištění pseudokrasového sborníku jako zvláštní číslo časopisu Speleo. Prof Demek upozornil na nutnost recenze materiálů, sborník by tak byl vědecky použitelný.

7. Diskuze

- Příští zasedání komise pro pseudokras se uskuteční v NP Podyjí v osadě Havraníky v termínu 9. - 11. dubna 2010

- J. Kopecký navrhnul připravit pracovní setkání řešitelů typologie přechodných tvarů v pseudokrasu v Klokočských skalách v roce 2010

- RNDr J. Kos informoval o připravovaných akvitách ZO ČSS 6-26, pokračování 3D modelace svahů Ledových slují, dokumentace umělých podzemních děl v Podyjí (Silberloch,

Granátové jámy), příp. napojení Granátových jam na naučnou stezku v okolí Vranova nad Dyjí

- J. Kopecký upozornil, že R. Mlejnek tento objev minimálně presentoval na 10. sympoziu o pseudokrasu v Gorizii (2008), ale obsah referátu a příspěvku do sborníku tohoto mezinárodního setkání řešitelů pseudokrasové problematiky nám dosud není znám. Lze však očekávat závěry obdobné jako v materiálech českých

8. Usnesení z 19. zasedání ÚOK pro pseudokras

Ústřední odborná komise pro pseudokras schvaluje:

- Kooptaci Jaroslava Kukly jako člena komise za ZO ČSS 4-03 Labské pískovce
- Závěry projednání causy Poseidon

Zpracoval Josef Wagner

Teplice nad Metují 5. 4. 2009

Závěry projednání causy „Poseidon“

Komise pro pseudokras ČSS považuje výsledky dokumentační činnosti Romana Mlejnků v oblasti Adršpašsko-Teplického skalního města za velmi přínosné, cenné, přinášející nové informace v dosud neprobádaných pseudokrasových tvarech v této oblasti.

Současně komise pro pseudokras ČSS ale vyhodnotila závěry Romana Mlejnků, které na základě těchto dokumentačních prací vytvořil a publikoval jako mylné, neodpovídající zažitým a přijatým klasifikacím popisovaných pseudokrasových tvarů a systémů.

1. Poseidon v Teplických skalách- nejdelší evropský systém podzemních prostor (definice R. Mlejnků)

Závěr komise: Nejedná se o podzemní systém a nejedná se o jeskynní pseudokrasový systém

Pro tento typ pseudokrasového terénu, který R. Mlejnek pojmenoval „Poseidon“, existuje geomorfologicky i karsologicky uznávané a běžně používané pojmenování „skalní město“, jehož definice představuje přítomnost nejen povrchových pseudokrasových jevů, ale případně (zejména pak v terénech kvádrových pískovců) i podzemních pseudokrasových jevů. Skalní město, s výskytem případně i četných jeskyní, nemůže být pojmenováno jako „jeskynní systém“ nebo „podzemní systém“ - z odborného hlediska je to zcela nepřijatelné a rovněž chybné a zavádějící.

2. Délka systému je min. 27,5 km

Závěr komise: Mapová dokumentace a délka jakéhokoliv systému může být stanovena pouze po natažení polygonové sítě, pak lze skutečné naměřené údaje předávat do jakýchkoliv tabulek, odborných publikací, informací pro odbornou i laickou veřejnost.

Stanovení délek či hloubek pouhým odhadem, odečtením délek z půdorysu leteckého snímkování je s odborného hlediska nestandardní a minimálně zavádějící.

3. Komise pro pseudokras ČSS se staví za a ztotožňuje s odborným vyjádřením „„Systém Poseidon“ v Teplických skalách“, vypracovaným pracovníky Geologického ústavu AV ČR v Praze.
4. Vyjádření R. Mlejnků, že systém „Poseidon“ je jeho objev, a objev již zmíněného nejdelšího systému podzemních prostor v Evropě

Komise pro pseudokras ČSS konstatuje, že nelze hovořit o objevu systému, neboť řada jeho částí byla známá a popsána a pojmenována již více jak před 100 lety, byla běžně přístupná i laické veřejnosti.

Řada lokalit byla dokumentována a popsána členy ZO ČSS 5-03.

Některé propasti byly jako objevy hlášeny na Správu CHKO Broumovsko i horolezci (jak informovala zástupkyně CHKO Broumovsko).

Je možno hovořit o objevech konkrétních jeskyní a propastí, které byly R.Mlejnkem jako první prostoupeny a řádně dokumentovány.

5. Etický problém kauza Poseidon

Ve všech publikovaných materiálech o objevu tzv. „systému Poseidon“ ve veřejných sdělovacích prostředcích R. Mlejnek vystupuje jako jediný objevitel a opomíjí (otázka zda záměrně) výsledky výzkumu a dokumentace, které v této oblasti a právě v jednotlivých jeskyních tzv. systému „Poseidon“ za 30 let učinili členové ZO ČSS 5-03, přestože využíval jejich výsledků dokumentace a v prvních fázích pracoval za jejich doprovodu.

6. Komise pro pseudokras ČSS konstatuje, že „systém Poseidon“ vůbec neexistuje, doporučuje tento termín nepoužívat, protože jednotlivé části tzv. „systému Poseidon“ mají již vžitá historická pomístní názvy.
7. Komise pro pseudokras ČSS upozorňuje, že v oblasti turistického okruhu v Teplických skalách jsou na naučné stezce umístěny tabule informující o systému Poseidon, které obsahují některé nepravdivé údaje, stejně tak jako publikace „Poseidon v Teplických skalách“.